

(א) [זכמים ל' ז"ק עב].
 חולין כט: לו. קמ"ה. (ב) גי'
 רש"ל רבא ורש"ל גורם
 רבנן. (ג) תרומות פ"ג
 [מ"ח]. (ד) מנחות טו. י"ג.
 זכמים ק"ג. (ה) מנחות ע"ה.
 (ו) ע"י מוס' חולין פה. ד"ה
 ואין דנין וכו' מה שהניחו
 כתיב. (ז) [ע"י מוס' יומא
 טו. ד"ה אלא אפילו].
 (ח) חולין ל'. (ט) מנחות
 ור"ה. (י) [ע"י לפני ד"ה
 ור"ה]. (יא) [שמות ל"ד].
 (יב) [לקמן ס"ה]. (יג) [שם].
 (יד) [שם]. (טו) [שמות ל"ד].
 (טז) [שפטים פ"ה]. (יז) כ"ג.
 (יח) [ע"י מוס' פ"ה]. (יט) [ע"י מוס'
 ד"ה אלא יודע שאין ערך
 לפסוק מנח מש כ"ו].
 (כ) [ע"י מוס' תורה ד':
 ד"ה רבא וכו' דכיוש' יס
 קרא להכשיר].

הגהות הב"ח

(א) יש"ש ד"ה וברבא
 בפ"ב דזכמים. י"ב דף ל'
 ע"ה.

גליון הש"ס

בתיב השחטה את הפסח
 על החמץ. ע"י שגת אריה
 וכתשבת פני ידועה מ"ח
 סימן י"א.

מוסף רש"י

אינה לשחיטה אלא
 בסוף. אין השחיטה
 קרויה שחיטה אלא כשפסח
 (חולין כ"ט). אין השחיטה
 נקראת אלא לבסוף,
 ונקרא מיה לנען המשב
 כקדשים חוץ לתקומת
 או חוץ למנון או
 משב שלל לעמן אינה
 משבטת אלא אם כן
 חשב כסוף שחיטה (בי"ק
 ג.) ישנה לשחיטה
 מהחילה ועד סוף. ול
 כמה דתנן הוא משבטת
 (טו). מפגלין בחצי
 מתיר. פיגל בקומץ ולא
 בלגונה. שהקמיר קומץ על
 מנת לאכול וזת מן השירים
 מנת למנון. פיגול (נבחים
 ק"ג). פסול הוא ללא חז
 שלא תננו לשמו (חולין
 ג.). שלא לשמו. דשמו
 לשם נלמים. חייב. דשם
 לאחר זמן קרב שלמים.
 וזה ששחטו שלמים זבח
 כשר הוא (ט"ז). או
 לזורך. הבקע הורק
 (מנחות ע"ה. מכת"י).

מוסף תוספות

א. וקשה לר' א"ח הכי
 אמר אביי בהא דראי מודה
 ר' מאיר והא הכריז
 בתמורה בפ' יציצד
 מערימין (כז). בנמרה
 פליגי ר' מאיר ור' יוסי
 בחציה עולה ונחציה
 שלמים. מוס' שבת.
 ב. [דן]הא על דעתו
 להוציא בשפתיו יתיר,
 אלא שילוליה היה ידע
 שלא יעלה לא"י אלא היה
 [מכורסן]. שס. ג. שלא
 היה מתכוין לומר מה
 שאמר. שס. ד. י"ח. ת"י
 קראי כתיב חד לא תזבח
 על חמץ דם זבחי ב'פ'
 ואשה השפטים ואידך לא
 תשחט על חמץ דם זבחי
 ב'פ' כי תשא ומוציא דשנה
 הכותב אין הקובץ נוסל
 בכך וגו'. שס.

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

סג.

עין משפט
 נר מצווה

א [מ"י פ"א מהל' פסולי
 המוקדשין הל' י"ז ופ"ד
 מהל' שמיטה הל' י"ג].
 ב כה ב מ"י פ"ד מהל'
 תרומות הל' טו
 טו"ש"ע י"ד סימן שלא
 ספק מה:
 כ כ ג מ"י פ"ב מהל'
 שמיטה הל' י"א
 סג לאין רמא טו"ש"ע
 י"ד סימן ר' ספק ח:
 ד ל מ"י פ"ג מהלכות
 פסולי מוקדשין הל' ח:
 לא ה מ"י פ"א מהל'
 ק"פ הל' ה:

רבינו הגנאל

נימא קסברי אחרים אינה
 לשחיטה אלא לבסוף. וכו'
 אמר הריני שוחט למולין
 ולערלים אסוף שחיטה
 קא מכון דאמר הריני
 שוחט, ואינה לשחיטה
 אלא לבסוף ובסוף שחיטה
 חלו נמולים, ולא אשתיר
 ורוחא לערלין למיחל,
 לפיכך הפסח הוא כשר.
 וכדבא דאמר עדיין היא
 מהחלוקת. ועיקר דהא
 שמתא דרבא בשחיטת
 קדשים פ"ב דתנן הרי
 זו תמורת עולה תמורת
 שלמים הרי זו תמורת
 עולה דבר ר' מאיר,
 ר' יוסי אמר אם לכך
 נתנון וכו', איביעא להו
 הרי זו תמורת עולה
 תמורת שלמים לחצות
 מאי, אמר ר' מאיר מי
 אמרי' בהא מודי רבי מאיר
 דכיון דאית ליה ורוחא
 מהשתא ועד לחצות חילין
 תריוויהו, או דלמא בהא
 נמי פליגי רבי מאיר משום
 דלאימת חיליא לכי מטיא
 חצות, הא בהריא שעתא
 חיליה לה תמורת עולה
 וליית לה לתמורת שלמים
 ורוחא למיחל. אמר אביי
 היא היא, רבא אמר
 בהאי נמי פליגי ר' מאיר
 משום דלאימת חיליא לכי
 מטיא חצות, הריא עת
 חוקת, הא בהריא שעתא
 חיליה לה תמורת עולה
 וליית ליה לתמורת שלמים
 ורוחא למיחל. אמר רבא
 לעולם קסברי אחרים
 ישנה לשחיטה מתחלה
 ועד סוף ובסוף בלבד
 למולין ולערלים והוציא
 בפיו לערלים, דלא הספיק
 לומר למולין עד שנגמרה
 השחיטה לערלים. דרבי
 מאיר סבר לא בעינן פיו
 ולבו שרוין, אלא כיון
 שהוציא בפיו ערלים לא
 חיישינן בכה שיהיה בלב,
 הילכך פסול. ורבנן סברי
 בעינן פיו ולבו שרוין.
 ומותבי אביי המתכוין
 לומר תרומה ואמר מעשר
 מעשר ואמר תרומה, עולה
 ואמר שלמים, שאני נכנס
 לביתו זה ואמר לזה, נתכוין
 לומר שאני נהנה לזה
 ואמר לזה לא אמר כלום
 עד שיהא פיו ולבו שרוין.
 קשיא דהא מתני' לרבי
 מאיר, דהא סתמא היא
 וקיימא לן סתם מתני'
 רבי מאיר, ופריק אביי
 רישא כגון ששחט סימן
 ראשון למולין וסימן שני
 למולין ולערלים דפתיכי
 מולין בכולה שחיטה.
 סיפא דאמר סימן ראשון
 לערלים וסימן שני למולין
 ורבי מאיר לטעמיה דאמר
 מפגלין בחצי מתיר. וכיון

וכדבא. בפ"ב דזכמים (א) : עדיין היא מחלוקת. גבי תפוס לשון ראשון
 דאפליגי בה ר' מאיר ור' יוסי באומר הרי זו תמורת עולה תמורת
 שלמים הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר דתפוס לשון ראשון רבי
 יוסי אומר דכריו קיימים דלף בגמר דכריו אדם נתפס ואינעיה לכו

לימא קסברי אחרים (ב) אינה לשחיטה אלא
 בסוף וכדבא דאמר רבא עדיין היא מחלוקת
 הילכך הקדים מולין לערלים מולין חיילי
 ערלים לא חיילי הקדים ערלים למולין ערלים
 חיילי מולין לא חיילי אמר ר' רבה לא לעולם
 קסברי אחרים אישנה לשחיטה מתחלה ועד
 סוף והכא במאי עסקינן כגון שגמר בלבו
 לתרווייהו בין למולין בין לערלים והוציא בפיו
 לערלים ולא הספיק לומר למולין עד שנגמרה
 שחיטה בערלים ובהא פליגי דר"מ סבר לא
 בעינן פיו ולבו שרוים ורבנן סברי בעינן פיו ולבו
 שרוים וקסבר ר' מאיר לא בעינן פיו ולבו שרוין
 ורמינהו (ג) המתכוין לומר תרומה ואמר מעשר
 מעשר ואמר תרומה יאו שאיני נכנס לבית זה
 ואמר לזה שאיני נהנה לזה ואמר לזה לא אמר
 כלום עד שיהו פיו ולבו שרוין אלא אמר אביי
 רישא דאמר סימן ראשון למולין וסימן שני אף
 לערלים דבסימן שני נמי פתיכי ביה מולין
 סיפא דאמר סימן ראשון לערלים סימן שני
 למולים דבסימן ראשון הא לא פתיכי ביה
 מולין ור' מאיר לטעמיה דאמר (ד) מפגלין בחצי
 מתיר ורבנן לטעמיהו דאמרי (ה) אין מפגלין
 בחצי מתיר: **בתנ"י** (ו) השוחט את הפסח על
 החמץ עובר בלא תעשה ר' יהודה אומר אף
 התמיד רבי שמעון אומר (ז) הפסח בארבעה
 עשר לשמו חייב ושלא לשמו פטור (ח) ושאר
 כל הזבחים בין לשמן ובין שלא לשמן פטור
 (ט) ובמועד לשמו פטור שלא לשמו חייב ושאר
 כל הזבחים בין לשמן בין שלא לשמן חייב
 חוץ מן החטאת ששחטו שלא לשמה:
גמ' אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם אינו
 חייב עד שיהא החמץ לשוחט או לזורך

לימא קסברי אחרים אינה לשחיטה אלא
 בפ"ב דזכמים (ד) ג. פליגי אביי ורבא אליבא דר"מ
 דאביי אמר בלחלו' מודה ר' מאיר ורבא אמר עדיין היא מחלוקת והתם
 נמי סבר ר' מאיר תפוס לשון ראשון ולחלו' מודה ר' מאיר ורבא אמר עדיין היא מחלוקת והתם

ונראה כפירוש ר"ח דמפרש לחלו' לחצי
 היום יחולו שניהם וקאמר אביי
 דהתם מודה ר"מ כיון דבשעת אמירה
 אינם חלים ולחצי היום יחולו שניהם
 ורבא סבר דאפילו התם פליגי רבי
 מאיר כמו בשחיטה דאינה אלא לנכנס
 דאין כאן אלא משהו אחד לחול לשניהם
 ולר' מאיר חיל קמא ולהכי לערלים
 ולמולים ערלים חילי דאמרינן תפוס
 לשון ראשון אכל אי ישנה לשחיטה
 מתחלה ועד סוף כיון שיש שהות
 לשניהם לחול חילי תרווייהו ולא
 אמרינן תפוס לשון ראשון אלא דוקא
 אי אמרינן אינה לשחיטה אלא לנכנס
 דאין להם שהות לחול לשניהם כלפינו
 ולא דמי לתמורת עולה ותמורת שלמים
 דיותר אמרינן תפוס לשון ראשון כי
 לא אמר לחלו' שיש לשניהם שהות
 לחול ממי אמר לחלו' עולה ואפילו חלצה
 פשטה בצולה ותו לא מצי חיל תמורת
 שלמים אכל מולים וערלים כי אמרי
 ישנה לשחיטה כו' הואיל ויכולים להו
 זה אחר זה חילי תרווייהו אף על גב
 דסבירא ליה דעלמא תפוס לשון
 ראשון: **ולא** הספיק לומר **למולים**
 כו'. תימה לרשב"א א"כ מאי איריא
 דקמני הקדים מולים לערלים אפילו
 הקדים ערלים כשר אם הספיק לומר
 למולים קודם גמר שחיטה:

רבי מאיר סבר לא בעינן פיו ולבו
 שרוין. מכלן מדקדק ר"י דהא
 דקרי בכל דוכתי (א) פיגול פסול מחשבה
 לאו דוקא דאינו פיגול עד שיוציא
 בשפתיו דאי במחשבה תליא מילתא
 בשלל הספיק לומר למולים אמאי
 פסול לר' מאיר הלא גמר בלבו נמי

לומר למולים: **המתכוין** לומר תרומה
 שבלב לא הו דכריס גבי ההוא דזנין לניכסי'
 ישראל ובעידנא דזנין לא אמר (קדוש דף
 גט:.) חס אינו טועה
 דזיבורי (ב) אכל הכא דכריס שבלב
 שטעה דזיבורי (ג) **וסימן שני** אף
 לערלים דפתיכי מולין וכו'. וא"ת
 א"כ אמאי קאמר הקדים מולין אפילו
 לא הקדים נמי אלא ששחט
 סימן ראשון למולים ולערלים וכן
 שני ואומר ר"י דקמ"ל דאפילו לא
 פירש אף לערלים אלא ששחט כיון
 ששחט סימן ראשון למולים מסתמא
 אף לערלים קאמר וכן כשיפא דקמני
 ערלים למולים פסול דאפילו
 הקדים מולין פסול לא פירש שני לערלים
 דוקא אלא הא קמ"ל דאע"פ ששחט
 סימן ראשון לערלים מסתמא לא אמרינן
 כיון ששחט סימן שני למולים גלי
 דאעמיה דכסימן ראשון אף לערלים
 קאמר וכשר: **השוחט פסח** ע"ה
 החמץ עובר בלא תעשה. אומר
 ריב"ז דהפסח כשר דהא לא שנה
 עליו הכתוב לעכב (א) וצומתספתא
 דמילתין (פ"ד) תליא כהדיא
 השוחט את הפסח על החמץ צ"ד
 עובר בלא תעשה והפסח
 עלמו כשר ויזיל צו ידי
 חוצות פסח: א

חצי מתיר הוא דשחיטה
 בשני הסמימן היא: (א) פתיכי.
 מעורבין: **בתנ"י** השוחט את
 הפסח על החמץ עובר בלא תעשה.
 דלא תשחט על חמץ דם זבחי
 ב'פ' כי תשא ומוציא דשנה
 הכותב אין הקובץ נוסל
 בכך וגו'. שס.

בקומץ רבי מאיר אומר פיגול
 והכמים אומרים אין בו כרת
 עד שיפגל בכל המתיר, ורבנן
 כיון דפתיכי מולין בהאי
 שחיטה אין מפגלין בחצי
 מתיר. וקמ"ל דבמפגלין
 בחצי מתיר אכלין בוריקה
 מדרבא בשם ר' יוחנן שחטו
 לאוכליו לזרוק דמו שלא
 לאוכליו כשר. ועשה
 משעה ראשונה כמי ששחטו
 לאוכליו ושלא לאוכליו.
 רבי שמלאי אתא אהא לגבי
 רבי יוחנן אמר ליה מה
 סמורת ביינו מאבותינו
 שלא ללמד הגדה לא
 לבלבליים ולא לבני דרום
 שהן גסי הרוח ומיעטי
 התורה, ואהא נהררעי ודר
 בדרום, ועוד מעט קטן.
בתנ"י השוחט את הפסח על
 החמץ עובר בלא תעשה
 שנאמר לא תזבח על חמץ
 דם זבחי (נ"א): לא תשחט
 על חמץ דם זבחי. רבי
 יהודה אומר אף התמיד
 מדרבתיב ובחי. רבי
 שמעון אומר הפסח בארבעה
 עשר לשם פסח חייב,
 שלא לשמו כיון שנפסל
 אינו עובר עליו משום
 שוחט על חמץ דשחיטתו
 לאו שחיטה היא וכן
 שאר דבריו זה כללם.
 אמר רבי שמעון בן לקיש
 לעולם אינו חייב עד
 שיהא חמץ לשוחט או לזורך,

בקומץ רבי מאיר אומר פיגול
 והכמים אומרים אין בו כרת
 עד שיפגל בכל המתיר, ורבנן
 כיון דפתיכי מולין בהאי
 שחיטה אין מפגלין בחצי
 מתיר. וקמ"ל דבמפגלין
 בחצי מתיר אכלין בוריקה
 מדרבא בשם ר' יוחנן שחטו
 לאוכליו לזרוק דמו שלא
 לאוכליו כשר. ועשה
 משעה ראשונה כמי ששחטו
 לאוכליו ושלא לאוכליו.
 רבי שמלאי אתא אהא לגבי
 רבי יוחנן אמר ליה מה
 סמורת ביינו מאבותינו
 שלא ללמד הגדה לא
 לבלבליים ולא לבני דרום
 שהן גסי הרוח ומיעטי
 התורה, ואהא נהררעי ודר
 בדרום, ועוד מעט קטן.
בתנ"י השוחט את הפסח על
 החמץ עובר בלא תעשה
 שנאמר לא תזבח על חמץ
 דם זבחי (נ"א): לא תשחט
 על חמץ דם זבחי. רבי
 יהודה אומר אף התמיד
 מדרבתיב ובחי. רבי
 שמעון אומר הפסח בארבעה
 עשר לשם פסח חייב,
 שלא לשמו כיון שנפסל
 אינו עובר עליו משום
 שוחט על חמץ דשחיטתו
 לאו שחיטה היא וכן
 שאר דבריו זה כללם.
 אמר רבי שמעון בן לקיש
 לעולם אינו חייב עד
 שיהא חמץ לשוחט או לזורך,

